

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 18.03.2014 r.

I.561.5.2014.AJK

Pan
Mateusz Szczurek
Minister Finansów

Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

szanowny Panie Ministrze

Do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi wskazujące, że aktualny kształt ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649 ze zm.; dalej: ustawa o biegłych rewidentach) dopuszcza możliwość usunięcia biegłego rewidenta z rejestru - w przypadku utraty przez niego waloru nieposzlakowanej opinii oraz dawania rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu - w inny sposób, niż na drodze postępowania dyscyplinarnego.

Jak wynika z art. 11 ust. 1 pkt 3 wzmiankowanej ustawy, Krajowa Rada Biegłych Rewidentów podejmuje uchwałę o skreśleniu biegłego rewidenta z rejestru w przypadku niespełniania przez niego któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1-3 ustawy o biegłych rewidentach, do których, zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, zalicza się wymóg posiadania przez biegłego rewidenta nieposzlakowanej opinii i dawania przez niego rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu.

Rzecznik Praw Obywatelskich podziela podniesione w skierowanych do niego skargach wątpliwości dotyczące opisanego powyżej sposobu pozbawienia biegłego rewidenta możliwości wykonywania zawodu. **W ocenie Rzecznika, w sytuacji, gdy biegły rewident uchybił swoim obowiązkom etycznym powinien zostać pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej - nie zaś pozbawiony prawa do wykonywania zawodu na skutek samoistnej uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów (dalej: KRBR) w tym przedmiocie.**

Wykluczenie biegłego rewidenta z grona członków samorządu i w konsekwencji uniemożliwienie mu dalszego wykonywania zawodu powinno odbywać się zgodnie z procedurą gwarantującą takiemu biegłemu zajęcie własnego stanowiska wobec opinii KRBR oraz obronę swych praw i interesów, co możliwe jest jedynie w trakcie prowadzonego, zgodnie z przepisami art. 31 - 46 ustawy o biegłych rewidentach, postępowania dyscyplinarnego. Stosownie bowiem do art. 46 ustawy o biegłych rewidentach – do postępowania dyscyplinarnego odpowiednie zastosowanie mają przepisy Kodeksu postępowania karnego. Celem takiej regulacji jest zapewnienie osobie obwinionej praw i gwarancji służących zabezpieczeniu jej interesów w postępowaniu dyscyplinarnym, wynikających z art. 42 Konstytucji RP.

Reasumując, podkreślić należy, iż obecny kształt procedury dotyczącej skreślenia biegłego rewidenta z rejestru niezapewniająca mu prawa do obrony, budzi poważne wątpliwości Rzecznika Praw Obywatelskich. W takiej sytuacji trudno bowiem mówić o zapewnieniu przez KRBR standardów rzetelnej oceny sytuacji dotyczącej zachowania danego biegłego rewidenta.

Niezależnie od powyższego, pragnę również zwrócić uprzejmie uwagę Pana Ministra na fakt, iż możliwość odwołania członków Krajowego Sądu Dyscyplinarnego oraz Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego przed upływem ich kadencji przewidziana w art. 20 ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach w związku z art. 20 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy, może uniemożliwiać zapewnienie faktycznej niezależności tych organów. W konsekwencji, uzasadniona wydaje się teza, iż opisana regulacja może niweczyć gwarancję niezawisłości wskazanych organów przewidzianą w art. 45 ustawy.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska dotyczącego powyższej problematyki.

z poszanowaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich